

Enflasyon Son 6 Ayın En Düşüğüne Geriledi

Ekonomistler, şubatta yıllık enflasyonun yüzde 19,67 ile son 6 ayın en düşük seviyesine gerilediğini ve son 10 yılın en düşük ikinci şubat ayı aylık enflasyonunun görüldüğünü söyledi. - 04.03.2019

AA muhabirinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden derlediği bilgiye göre şubat ayında Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yüzde 0,16 ile piyasa beklentisinin oldukça altında artış gösterirken, son 10 yılın en düşük ikinci şubat ayı aylık enflasyonu görüldü. Yıllık enflasyon da 0,68 puanlık azalışla son 6 ayın en düşük seviyesi olan yüzde 19,67'ye geriledi.

Halk Yatırım Araştırma Direktörü Banu Kıvci Tokalı, enflasyon verilerine ilişkin AA muhabirine yaptığı değerlendirmede, enflasyonda bekledikleri ılımlı gelişimin gerçekleştiğini belirtti.

İşlenmemiş gıda enflasyonunda yavaşlama olmasına karşın hala artış yönünde kaldığını ifade eden Tokalı, tanzim satış merkezlerinin etkisinin sınırlı olduğunu söyledi.

İç talepteki yavaşlığın da etkisini özellikle dayanıklı tüketim mallarına yönelik baskılanan fiyat gelişiminde izlediklerini söyleyen Tokalı, çekirdek enflasyon göstergelerinin tümünde yıllık enflasyonun gerileme eğilimini koruyor olmasının, enflasyonun kalıcı trendi açısından destekleyici olduğunu vurguladı.

Tokalı, bu durumda, yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 17,5'ten yüzde 14,5'e çektiklerini, 2020 sonu enflasyon tahminini ise yüzde 11'de koruduklarını dile getirdi.

Merkez Bankasının çarşamba günkü toplantısına ilişkin görüşlerini paylaşan Tokalı, "Bu haftaki toplantısında, destekleyici küresel koşullara karşın, enflasyonda özellikle gıda tarafında kalıcı rahatlatıcı sinyaller alınana kadar herhangi bir değişiklik beklemiyoruz."

ifadelerini kullandı.

“Tanzim satışlar keskin fiyat yükselişlerini sınırladı”

İş Portföy Başekonomisti Nilüfer Sezgin şubat ayında TÜFE enflasyonunun aylık yüzde 0,16 ile yüzde 0,6'lık kendi beklentilerinin altında açıklandığını belirtti.

Gıda fiyatlarında aylık yüzde 0,9 artışın yüzde 1,2 olan beklentilerinin altında olduğunu söyleyen Sezgin, “Ancak, beklediğimiz gibi tanzim satışların fiyatları düşüremese de doğa olayları sebebiyle yaşanan keskin yükselişi sınırladığı görülüyor. Gıda grubunun alt kırılımlarında işlenmemiş gıdada Şubat 2018'deki yüzde 2,4 artış bu yıla yüzde 1,4 olarak yansıdı. Taze meyve sebze geçen yılki yüzde 4,6 fiyat artışı yerine bu yıl yüzde 1,8'lik daha ılımlı bir aylık yükseliş oldu. Tahminimizden olumlu enflasyonda, sağlık, haberleşme, eğlence-kültür, konutun belli segmentleri ve beyaz eşya gibi çekirdek enflasyonda etkili olan kategoriler rol oynadı.” ifadelerini kullandı.

Sezgin, Merkez Bankasının çarşamba günkü Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında faizi sabit bırakacağına ve faiz indirimlerine haziran ayında başlayacağına dair görüşlerini koruduklarını dile getirdi.

“Enflasyon üçüncü çeyrekte yüzde 13-14 aralığına sert gerileyebilir”

AA Finans Analisti ve ekonomist Haluk Bürümcekçi şubat ayında TÜFE'nin yüzde 0,16'lık artışla piyasa beklentisinin altında artış gösterdiğini söyledi.

Gıda fiyatlarının tanzim satışlarına rağmen artışını sürdürse de geçen yılın aynı ayına göre daha düşük arttığını ifade eden Bürümcekçi, gıda dışı diğer gruplarda fiyat gerilemeleri veya düşük fiyat artışlarının görülmesinin dengeleyici etki yaptığını dile getirdi.

Bürümcekçi, enerji grubunda akaryakıt fiyat artışları kaynaklı yüzde 0,75 artış ile geçen yıla göre yükseliş izlendiğini, kurlara hassas olan bazı gruplarda fiyat düşüşleri veya ılımlı artışlar gözlendiğini belirtti.

Giyim fiyatlarının da yüzde 4,81 ile geçen yılın aynı ayından daha sert azalış gösterdiğine dikkati çeken Bürümcekçi, böylece, yıllık TÜFE'nin de önceki ayki yüzde 20,35 seviyesinden yüzde 19,67'ye düşüş gösterdiğini kaydetti.

Bürümcekçi, geçen yıl şubat ayında işlenmemiş gıda fiyatlarının aylık yüzde 2,43 arttığını, bu yıl ise yüzde 1,36 artış gösterdiğini belirtti.

Dolayısıyla işlenmemiş gıda yıllık enflasyonunun yüzde 40,54 seviyesinden yüzde 39,07'ye, işlenmiş gıda fiyatlarının da yüzde 20,18'e gerilediğini vurgulayan Bürümcekçi, böylece, gıda fiyatlarının yıllık artış hızı yüzde 29,3'e indiğini, Enflasyon Raporu gıda fiyatı varsayımının (yüzde 13) belirgin üzerinde kaldığını söyledi.

Bürümcekçi, şu değerlendirmelerde bulundu:

“Endeks tarihindeki ortalama yıllık artışı yüzde 10 civarında olan gıda fiyatlarının 2019 yılındaki seyri enflasyonun TCMB'nin yüzde 14,6 olan yıl sonu tahmininden sapma konusunda önemli belirleyicilerinden biri olacaktır. Kısa vadede, petrol fiyatlarındaki yükseliş, geçici KDV ve ÖTV indirimlerinin mart sonunda uzatılmaması ihtimali, tütün ürünleri ÖTV düzenlemesinin henüz firmalarca fiyatlara yansıtılmaması ve asgari ücretin enflasyon tahmininin çok üzerinde belirlenmesi yukarı yönlü riskler olarak izlenmektedir.

Buna ek olarak, şubat ayı ortalamasında kur sepeti bazında yüzde 2,3 civarı bir düşüş kaydedilmesine rağmen mart ayına yükseliş eğilimi ile girilmesi ve son bir yıllık dönemde değer kaybının yüzde 35 civarına doğru yükselmesi kurlardan fiyatlara geçiş riskinin yeniden arttığına işaret etmektedir. Dolayısıyla kurlarda ancak yeni bir şok olmaması durumunda yıllık enflasyonun ilk yarıda yüzde 20 civarında seyretmesi, üçüncü çeyrekte baz etkisi ile yüzde 13-14 aralığına sert gerilemesi, son çeyrekte ise tekrar yükselerek yılı yüzde 16-17 aralığında bitirmesi olası duruyor.”

“Mart ayında meyve-sebze fiyatlarında daha belirgin bir iyileşme görebiliriz”

QNB Finansinvest Başekonomisti Burak Kanlı yıllık enflasyonun kurdaki değer kaybının birikimli etkisiyle yüksek seyrini korusa da son on yılın en düşük ikinci şubat ayı aylık enflasyonunun açıklandığını söyledi.

Talepteki sert yavaşlamayla ve kurun son dönemde değer kazanma eğilimine girmesiyle temel mal enflasyonunda gerileme görüldüğünü ifade eden Kanlı, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki olumsuz seyrin devamına karşın işlenmiş gıda ve bunun sonucunda genel gıda enflasyonunda bir miktar iyileşme yaşandığını belirtti.

Kanlı, zayıf talebe karşın, fiyatlama/ücret belirleme davranışlarındaki bozulmanın bir yansıması olarak hizmet enflasyonunun yüksek seyrine devam ettiğini dile getirdi.

Gıda enflasyonunun sınırlı miktardaki iyileşmeye karşın, yüksek kalmaya devam ettiğine dikkati çeken Kanlı, şöyle devam etti:

“Şubat ayı verisinde, işlenmiş gıdada iyileşme görürken, işlenmemiş gıdadaki iyileşme

sınırlı kaldı. Ancak, marketlerdeki taze meyve-sebze fiyatlarına dair gözlemlerim, mart ayında bu fiyat grubu enflasyonunda daha belirgin bir iyileşme görebileceğimiz yönünde. Olumsuz hava koşullarının etkisinin ortadan kalkması, belli ürünlerde ithalatın artması ve kısa dönem arz-talep dengesizliklerinin azalmasıyla işlenmemiş gıda enflasyonunda iyileşmenin devamını bekleyebiliriz. Son yıllarda yaşadığımız işlenmemiş gıda enflasyonundaki yüksek seyir dönemsel değil. Tarım ve gıda arzı alanlarındaki uzun dönemli yapısal sorunların yansması ve uzun dönemin birikimi olan bu sorunların ortadan kaldırılması için uzun dönemli yapısal çözümler gerekmektedir.”

Burak Kanlı, bu verinin TCMB'nin yakın dönemdeki kararlarına etki etmeyeceğini söyledi.

Bankanın defalarca açık ve net biçimde enflasyonda ciddi bir iyileşme yapmadan politika faizinde değişiklikte bulunmayacağını sinyali verdiğini hatırlatan Kanlı, “Bu çerçevede, haziran ayına kadar enflasyonun yüzde 20 civarında dalgalanmasını ve ardından da ikinci yarıda yüzde 16'lar civarına gerilemesini bekliyorum. TCMB'nin haziran ayından itibaren faizleri indirmesini bekliyorum.” değerlendirmesinde bulundu.

“Çekirdek enflasyonda düşüş devam edecek”

İş Yatırım Menkul Değerler Araştırma Bölüm Yönetmeni Muammer Kömürcüoğlu da şubat ayında TÜFE'nin beklentilerin altında bir artış kaydettiğini, bu sapmada ulaştırma, konut ve ev eşyası gruplarındaki artışın öngörülerden daha az olmasının etkili olduğunu söyledi.

Gıda ve giyim tarafında ise bekledikleri artışı gördüklerini ifade eden Kömürcüoğlu, şunları kaydetti:

“Şubat enflasyonunda gıda tarafını tanzim satışlarının başlaması nedeniyle yakından izliyorduk. Taze meyve sebze fiyatlarındaki aylık artışın ocak ayına göre önemli ölçüde hız kestiğini ancak bazı kalemlerde fiyat artışlarının devam ettiğini görüyoruz. Mart itibarıyla gıda fiyatlarında daha istikrarlı bir seyir görme ihtimali bulunuyor. Çekirdek enflasyonda ise başta iç talepteki yavaşlamanın etkisiyle gerileme devam ediyor. Önümüzdeki aylarda çekirdek enflasyonda düşüşün devam etmesini bekliyoruz. Bugünkü enflasyon sürprizi sonrasında nisan ayında bir faiz indirimi ihtimali nedeniyle gözler Merkez Bankasında olacaktır. Çarşamba günü PPK toplantısında bir sonraki aya dair ipuçları aranacaktır.”

Enflasyonun seyrine ve faiz kararına dair beklentilerinde bir değişiklik olmadığını söyleyen Kömürcüoğlu, yıllık enflasyonun yılın ilk yarısında yüzde 19-20 bandında seyrettikten sonra üçüncü çeyrekte düşüşünü hızlandıracağını ifade etti.

Körmürcüoğlu, bu bağlamda enflasyonda ikna edici bir düzeltme oluncaya kadar sıkı duruşunu koruyacağını söyleyen Merkez Bankasının faiz indirimlerine haziran toplantısı ile başlayacağı kanısında olduklarını sözlerine ekledi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA